

Sygn. akt I CSK 3255/22

POSTANOWIENIE

Dnia 15 września 2022 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Krzysztof Wesołowski

w sprawie z powództwa M. spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w W.
przeciwko Gminie [...]

o zapłatę,

na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 15 września 2022 r.,

na skutek skargi kasacyjnej powoda

od wyroku Sądu Apelacyjnego we Wrocławiu

z dnia 15 grudnia 2021 r., sygn. akt I ACa 910/21,

1. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania;

**2. zasądza od powoda na rzecz pozwanego kwotę 2700,-
(dwa tysiące siedemset) złotych tytułem zwrotu kosztów
postępowania kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

W związku ze skargą kasacyjną powoda M. sp. z o.o. w W. od wyroku Sądu Apelacyjnego we Wrocławiu z 15 grudnia 2021 r., Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c. Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. Cel wymagania przewidzianego w art. 398⁴ § 2 k.p.c. może być osiągnięty jedynie przez powołanie

i uzasadnienie istnienia przesłanek umożliwiających realizację publicznoprawnych funkcji skargi kasacyjnej. Tylko na tych przesłankach Sąd Najwyższy może oprzeć rozstrzygnięcie o przyjęciu lub odmowie przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania. Dopuszczenie i rozpoznanie skargi kasacyjnej ustrojowo i procesowo jest uzasadnione jedynie w tych sprawach, w których mogą być zrealizowane jej funkcje publicznoprawne. Nie w każdej zatem sprawie, nawet w takiej, w której rozstrzygnięcie oparte jest na błędnej subsumpcji czy wadliwej wykładni prawa, skarga kasacyjna może być przyjęta do rozpoznania. Podkreślenia wymaga, że Sąd Najwyższy nie jest trzecią instancją sądową i nie jest jego rolą korygowanie ewentualnych błędów w zakresie stosowania czy wykładni prawa w każdej indywidualnej sprawie.

Wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania skarżący oparł na przesłankach uregulowanych w art. 398⁹ § 1 pkt 1 i 4 k.p.c. Przesłanki te nie zostały spełnione.

Powołanie się na występowanie w sprawie istotnego zagadnienia prawnego, a więc zagadnienia, które wiąże się z określonym przepisem prawnym i którego wyjaśnienie ma znaczenie nie tylko dla rozstrzygnięcia przedmiotowej sprawy, ale także dla rozstrzygnięcia innych podobnych spraw, wymaga jego precyzyjnego sformułowania i wskazania argumentów prawnych, które prowadzą do rozbieżnych ocen (zob. m.in. postanowienie Sądu Najwyższego z 10 maja 2001 r., II CZ 35/01, OSNC 2002, nr 1, poz. 11). Chodzi przy tym o zagadnienie nowe, którego wyjaśnienie przyczyni się do rozwoju jurysprudencji.

Zdaniem skarżącego w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne w postaci konieczności odpowiedzi na pytanie: czy zastrzeżenie prawa odstąpienia od umowy na podstawie art. 492 zd. 1 k.c. wymaga zastrzeżenia terminu, w jakim wierzyciel może w razie zwłoki dłużnika z tego prawa skorzystać.

Sformułowana przez skarżącego wątpliwość na tle wskazanego przepisu nie odpowiada założeniom przyjętym w orzecznictwie Sądu Najwyższego dla rozumienia przesłanki istotnego zagadnienia prawnego. Kwestia dotycząca stosowania art. 492 k.c. była przedmiotem wyjaśnień Sądu Najwyższego (zob. np. wyrok Sądu Najwyższego z 12 października 2017 r., IV CSK 708/16, OSP 2019,

nr 4, poz. 36). Nie zachodzi potrzeba kolejnej wypowiedzi Sądu Najwyższego w tym zakresie. Sformułowany przez skarżącego problem nie ma charakteru abstrakcyjnego i uniwersalnego, lecz jest osadzony w okolicznościach konkretnej sprawy i jest pytaniem w tej właśnie sprawie. Skarżący, powołując się na występowanie w sprawie istotnego zagadnienia prawnego, polemizuje z rozstrzygnięciem Sądu drugiej instancji, który uznał, że brak jest podstaw do przyjęcia, że odstąpienie przez pozwanego od umowy na podstawie jej § 15 ust. 1, który jest powtórzeniem regulacji ustawowej z art. 492 k.c., było bezskuteczne. Nie ma zatem argumentów wskazujących na konieczność wypracowania reguł dotychczas nieomówionych w orzecznictwie i doktrynie.

Z kolei oparcie wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania na przesłance oczywistej zasadności wymaga wykazania niewątpliwej, widocznej na pierwszy rzut oka, bez konieczności głębszej analizy, sprzeczności orzeczenia z przepisami prawa niepodlegającymi różnej wykładni (por. m. in.: postanowienia Sądu Najwyższego z 8 marca 2002 r., I PKN 341/01, OSNP 2004, nr 6, poz. 100; z 10 stycznia 2003 r., V CZ 187/02, OSNC 2004, nr 3, poz. 49).

Zdaniem skarżącego zachodzi oczywista zasadność skargi, co wynika z błędnego przyjęcia przez Sąd Apelacyjny, że podstawą roszczenia skarżącego w niniejszej sprawie może być wyłącznie art. 627 k.c. lub art. 471 k.c. przy jednoczesnym pominięciu przy rozpoznawaniu apelacji możliwości zakwalifikowania roszczenia skarżącego jako roszczenia z art. 639 k.c., z którego to przepisu wynika, że zamawiający nie może odmówić zapłaty wynagrodzenia mimo niewykonania dzieła, jeżeli przyjmujący zamówienie był gotów je wykonać, lecz doznał przeszkody z przyczyn dotyczących zamawiającego.

Uzasadnienie wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania nie przekonuje, że doszło w niniejszej sprawie do rażącego naruszenia prawa, które skutkowałoby oczywistym uzasadnieniem skargi. Z lektury uzasadnienia zaskarżonego orzeczenia wynika, że Sąd drugiej instancji szczegółowo rozważył kwestię dotyczącą podstawy prawnej dochodzonego przez skarżącego roszczenia. Podniósł, że bez względu na to, czy skarżący dochodził należności z tytułu wynagrodzenia, czy odszkodowania, żadne z tych roszczeń nie było uzasadnione.

Wskazał, że mając na uwadze, iż skarżący podjął się wykonania dokumentacji na warunkach przewidzianych umową, których nie dochował i w sposób oczywisty przekroczył terminy, odstąpienie od umowy przez zamawiającego było w pełni skuteczne, ze skutkiem przewidzianym w art. 494 § 1 k.c. Skarżącemu należy jest zwrot tego, co świadczył, a więc wykonanej dokumentacji, która ostatecznie okazała się nieprzydatna. Argumentacja zawarta w skardze sprowadza się do zaprezentowania przez skarżącego własnej oceny sprawy, kwestionowania rozstrzygnięcia i przedstawienia go jako w subiektywnej opinii skarżącego oczywiście niesprawiedliwego. Skarżący podważa w istocie ustalony w sprawie stan faktyczny i zamierza do jego modyfikacji, zgodnie z przyjętym przez siebie kierunkiem. Nie uwzględnił, że postępowaniu kasacyjnemu Sąd Najwyższy jest związany ustaleniami faktycznymi stanowiącymi podstawę zaskarżonego orzeczenia, a podstawą skargi kasacyjnej nie mogą być zarzuty dotyczące ustalenia faktów i oceny dowodów (art. 398³ § 3 i art. 398¹³ § 2 k.p.c.). Istota zarzutów, z którymi skarżący wiąże jej oczywistą zasadność, polega na zakwestionowaniu poczynionych w sprawie ustaleń faktycznych i oceny dowodów, z których m.in. wynika, że przeprowadzenie konsultacji z konserwatorem dopiero po upływie blisko 6 miesięcy od podpisania umowy spowodowało taki stan opóźnienia w wykonaniu dzieła, że niemożliwym stało się jego ukończenie w terminie, za co odpowiedzialność ponosi wyłącznie skarżący. Skarżący, polemizując z ustaleniami i oceną dowodów, zmierza w istocie do zniweczenia publicznoprawnej funkcji skargi i wydania orzeczenia w interesie jednostkowym, w postępowaniu opartym na analizowaniu przeprowadzanych przed Sądami obu instancji dowodów. Analiza zatem wniosku na tle podstaw skargi oraz motywów zaskarżonego orzeczenia, nie prowadzi do oceny, iż Sąd Apelacyjny ferując wyrok dopuścił się kardynalnych błędów, w stopniu przemawiającym za oczywistą zasadnością skargi.

Wobec powyższego, na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c., Sąd Najwyższy orzekł jak w sentencji. O kosztach postępowania kasacyjnego orzeczono na podstawie art. 98 k.p.c.

[as]

